The background of the slide features a repeating ornate gold pattern on a light beige background, consisting of stylized floral and scrollwork motifs. A solid blue horizontal band is positioned across the middle of the slide, containing the text.

**Művészettörténeti
séta
a 250 éves
mélykúti Szent
Joachim templomban**

„A templom Isten háza, akár maga a mindenség. Minden formailag sikerült templom egy-egy világmodell: a kimondhatatlan, ábrázolhatatlan univerzumnak egy-egy lehetséges megfogalmazása a művészet titokzatos jóvoltából.”

/Pilinszky János/

Grassalkovich-templomok: garancia a minőségre, a gondos kivitelre



**A templomépítő
Grassalkovich I. Antal
(Ürmény, 1694 – Gödöllő, 1771)**





Althann Mihály Frigyes

(1682-1734)

Váci püspök, bíboros,
bécsi érsek

MICHAEL FRIDERICUS EX COMITATIB⁹ DE ALTHANN
GERMANUS EPISCOPUS VACIENSIS
S.R.E.PRESBYTER CARDINALIS CREATUS DIE
XXIX. NOVEMBRIS. MDCCXIX.



**Grassalkovich I. Antalt
Mária Terézia 1767-ben
a Szent István
érdemrenddel tüntette
ki**

Grassalkovich I. Antal lelkiisége

- Mecénási tevékenységének jelentős részét képező egyházi építkezéseinél látszik, hogy életútjának fontosabb állomásain hálát szeretett volna adni Istennek



**A gödöllői
Grassalkovich-kastély
Nepomuki Szent
János tiszteletére
felszentelt temploma**

**A pozsonyi
Grassalkovich-palota**

**(Ma a szlovák
köztársasági elnök
rezidenciája)**





Mária Terézia szobája a gödöllői Grassalkovich-kastélyban

1751-es látogatásakor itt lakott az uralkodónő.

**"Valamint hogy Ifjúságomtól
fogvást, mihelyst az Úr
Istennek Szent Áldásából
modom adatott az eő
dicsőségire, maid szüntelenül
Temlomokat építtettem.
Kiknek számát is jövendőbéli
tudományokra, és Példájára
Successorimnak ezen
Codicillusom végiben
Specificálom..." (1771,
végrendelet)**

Hasonlóság a Magyar Királyi Kamara títustervei és a mélykúti templom között

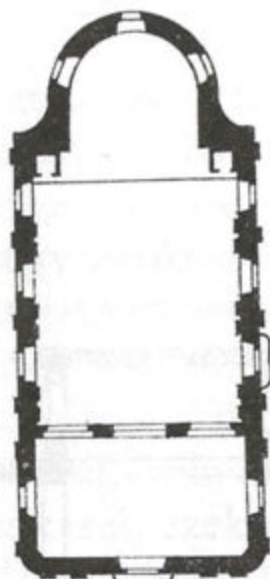
KAMARAI TÍPUSTERVEK I.



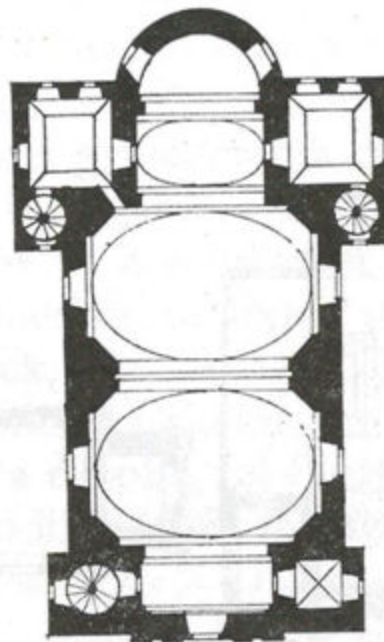
BÁCSMEGYEI KINCSTÁRI FALVAK RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOMAI
(RICHERT ÉS FRIEDRICH KÖMIVESHESZTEREK RAJZA)



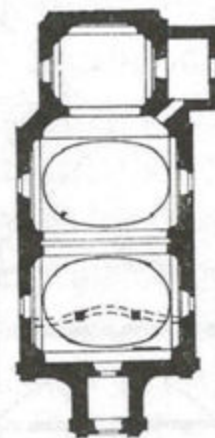
BÁCSKERESZTÚR, GÖR. KAT. TEMPLOM



BÁCSALMÁS, RÓM. KAT. TEMPLOM



EGYHÁZASKESZŐ

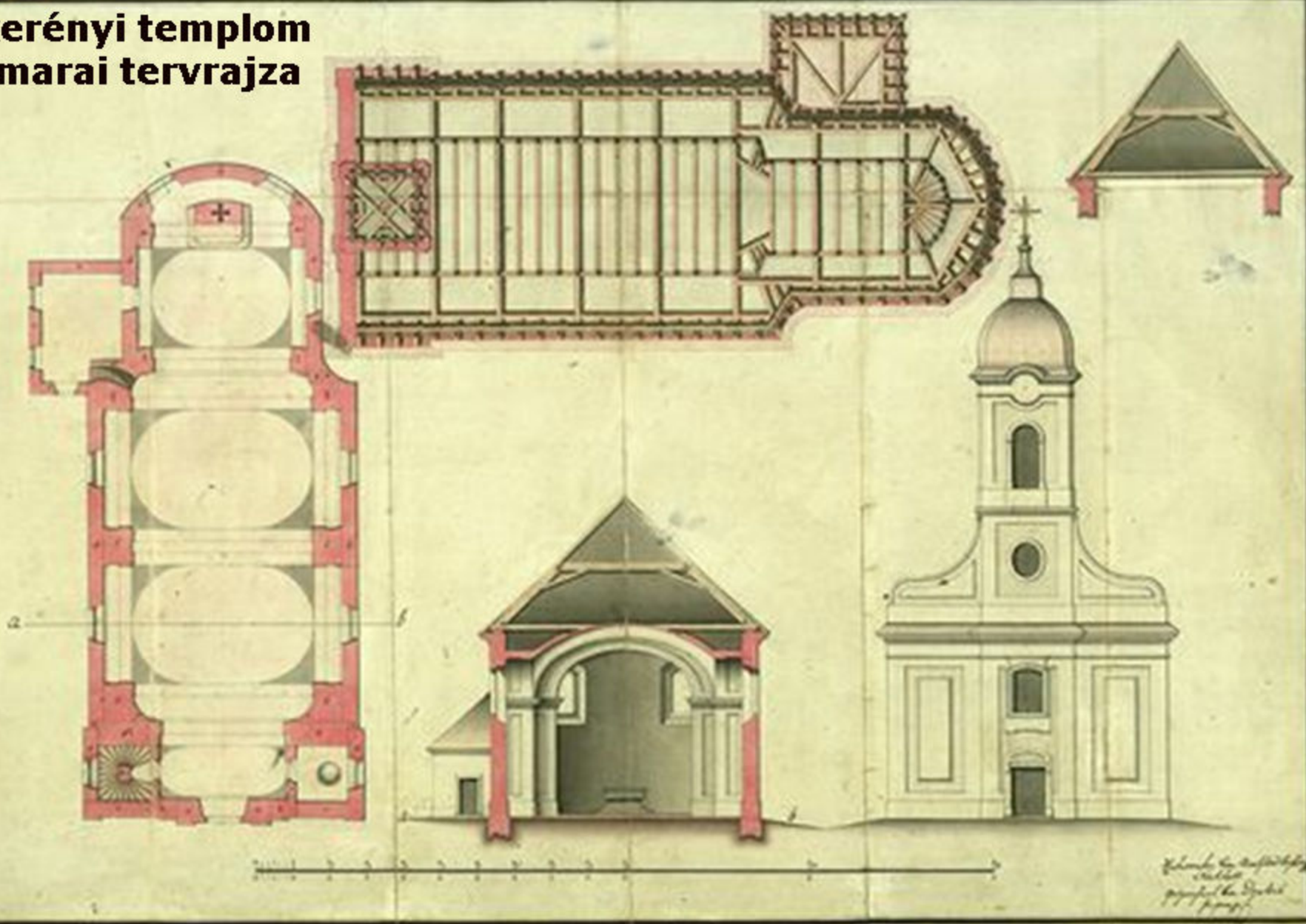


1784



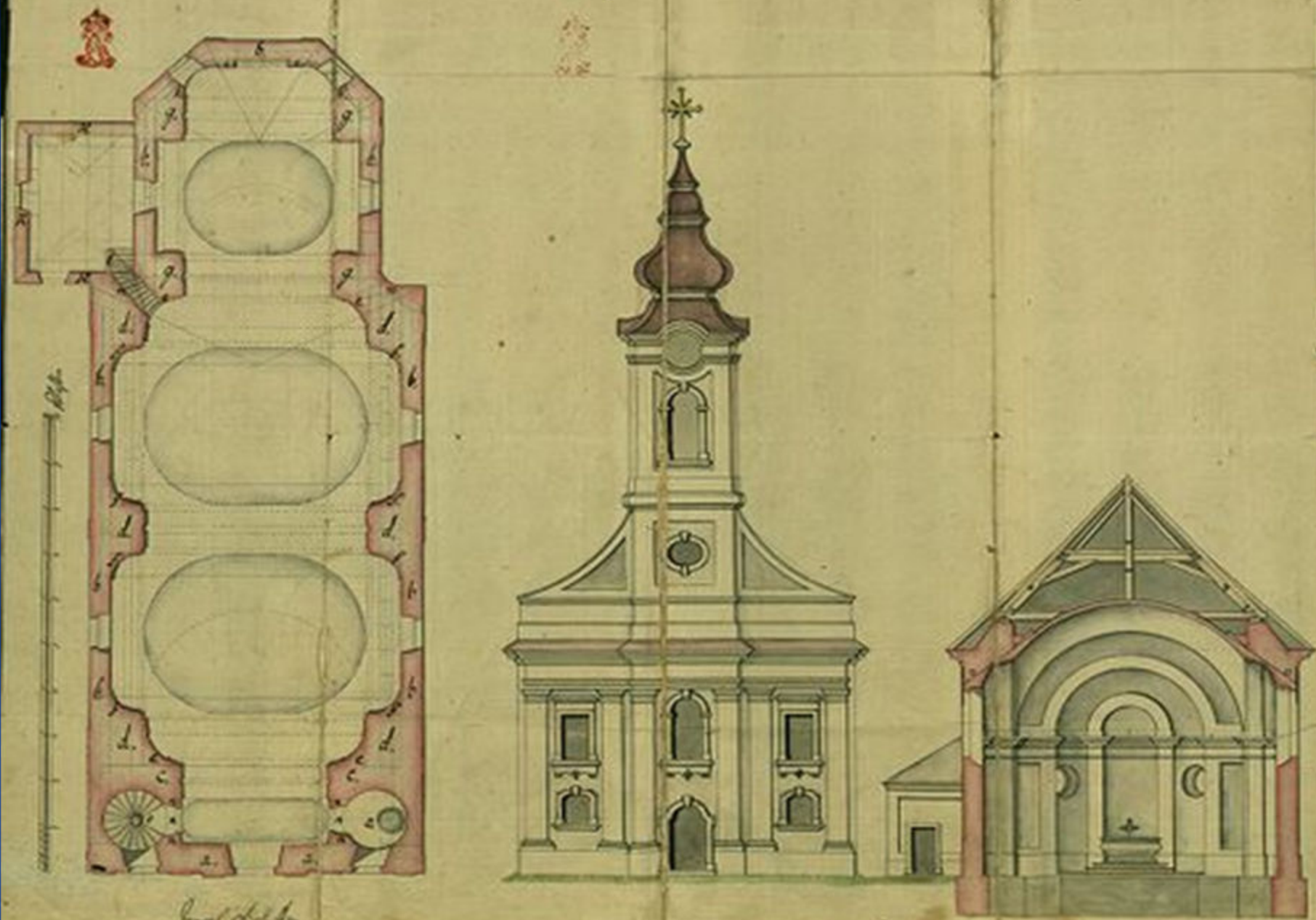
KAMARAI TÍPUSTERVEK II.

28. 1784
**A kerényi templom
kamarai tervrajza**



127 311 7B

A bácsordasi templom kamarai tervrajza





Szent Adalbert templom Hatvan

Grassalkovich-templomok bajai uradalmának területén

1. Grassalkovich I. Antal életében felépült templomok



Szent Péter és Pál templom, Baja



**Szentháromság templom,
Vaskút**



Szent József templom, Bátmonostor



Szent Joachim templom, Mélykút



**2. Özv. Grassalkovich
Antalné, szül.
Klobusitzky Terézia
egyházi építkezései a
bajai uradalom területén**

**Keresztelő Szent János templom
Felsőszentiván**

**Szent Erzsébet templom
Bácsbokod**



**Szent László templom
Gara**



**Tours-i Szent Márton templom
Tataháza**



A mélykúti Szent Bertalan templom emlékei

Barokk kehely

**Feltételezhetően az 1753-ban
leégett Szent Bertalan
templomban használták**

**1791-es canonica visitatio egyéb
szentképekre vonatkozó kérdése**

Analizæ sacræ imagines in Ecclesia habeantur?

Habentz duce, S. Virg: et S. Bartholomæi.



Barokk kehely
Schätzl József
pesti ötvösmester
munkája
1766

**A mélykúti Szent Joachim
templom 1900 körüli,
bővítés előtti állapota**

**Épült 1761-1768 között,
kamarai títusterv
alapján**



**A templom bővítésére
1901-ben került sor**



"Itteni tizennégy éven át viselt
lelkipásztorkodásom alatt sokszor
nagy sajnálattal néztem
templomunkban híveimnek
összeszorulását, ajtókon kívül
maradását. Forró óhajom volt
templomunk bővítése, melyre
nézve vajmi csekélység fordult elő
a múltban...,,

/Kurka Károly plébános, 1900/

A mélykúti Szent Joachim templom az 1901-ben épült két oldalhajóval





TÁVIRAT.

Kitendő távirat.

Lapszám: **5**

Vezeték száma:

[Handwritten signature]

= nagymelteságu csaszka
gyoergy kalocsai ersek
urnak tarnok utca bp

A kézbesítőnek kiadott:

100. évi _____ hó

n. d. e. _____ óra _____ perczkor.
d. u.



Felvette:

Távirdahivatal:

vezetéken hó és nap óra, perc, napszaka

Hivatalos megjegyzések:

Továbbította:

vezetéken hó és nap óra, perc, napszaka

ERCH
CO **IP** **MAJ** **8**

BUDAPEST 1

Feladó hivatal

céntári szám

osztály

szó

jegy

díjso

hó és nap

óra

perc

napszaka

bp fr melykut 14 31 3/20

= mely alazattal kerem excellentiadat meltoztasek

a melykuti templom oldalfala megkezdett bontasanak meg
vizsgalasara kikindai mernoek urat biztonsag

tekinteteboel azonnal melykutra

utasitani = melykuti plebanos

(D) = Sürgős.
(RP) = Válasz fizetve.
(RPRXP) = Fizetett válasz fizetett küldönczcel kézbesítve.
(RPD) = Sürgős válasz fizetve.

(XP) = Küldöncz fizetve.
(XPT) = Küldöncz fizetve táviratban.
(XPP) = Küldöncz fizetve postán.
(PO) = Vételjelentés fizetve táviratban.
(POP) = Vételjelentés fizetve postán.

(TO) = Összeegyesített távirat.
(PE) = Postán ajánlva.
(TE) = Több című.
(PS) = Utánküldendő.
(EO) = Nyitva kézbesítendő.

(KCP) = Saját kezéhez.
(TR) = Telegrafi restant.
(PR) = Poste restante.
(PGR) = Poste restante ajánlva.



A Szent Joachim- titulussal kapcsolatos kérdések

**Szent Joachim
templom
Nyárád**

Szent Joachim ábrázolásai



**Giotto di Bondone:
Jelenetek Szent Joachim és
Anna életéből
Scrovegni-kápolna, Padova**







**Győzedelmes
Boldogasszony
templom**

Prága



**Nyárádi
templom
barokk
főoltárképe**



**Demonkos-templom,
Friesach**



**Nagyboldogasszony templom,
Pinkakertes**



Kisboldogasszony templom

Akasztó

A mélykúti templom ikonográfiai programja

- Ikonográfiai program: az építtető, a templombelsőt alakítók üzenetének képi megfogalmazása ill. olyan eszközösszessége, amivel azt felfedezhetjük
- Két ikonográfiai vonal fedezhető fel:
 1. Az 1829-re kialakuló oltárok alapján Jézus nagy családjának, az ő életideáljuknak a közvetítése
 2. A templombővítés utáni 20. század első felében körvonalozódó, összetettebb ikonográfiai program



**Készült 1910-1911
között Hausner Frigyes
budapesti oltárkészítő,
tervei alapján**

**Kivitelezte a szegedi
Jambrik József**



Neogót kehely

Bécs, 1861

**Hausner Frigyes
budapesti
kegyszerboltjában
vásárolt kehely**

1829-es canonica visitatio oltárookra vonatkozó kérdése

Quot sunt Altaria in Ecclesia? et in
cujus honorem singula erecta? qualisve sin-
gula structurae?

1
Sunt tria Principalia i.e.
media in honorem S. Joachimi
Patris: lateralis una in hon:
Immaculate Conceptionis S. M. V.
altera in honorem S. Annae
singula in statu Communi.



**Az első
ikonográfiai
vonal emléke**

**A főhajóban lévő
egykori Szent Anna
oltár oltárképe**



**A mélykúti
templom
főoltárképe**

**Szent Joachim a
gyermek Máriával**

**Oberbauer A.
Utóda**

A második ikonográfiai vonal





1932-ig az Ecce Homo szobor a Jézus Szíve mellékoltáron állt.





**Szent Család
mellékoltár**

**Jambrik József
szegedi oltárépítő**

1906-1912



Szent Antal mellékoltár

**Jambrik József szegedi
oltárépítő munkája**

1906-1912



Szent Joachim himnusz

Szent Joakimhoz fordul most ez ének,
hogy jelét adja öröm ünnepének;
nagyrabecsült Szent, fogadd el dalunkat,
hódolatunkat!

Nagy királyösök ivadéka voltál,
Ábrahám, Dávid törzséből fakadtál,
ám dicsőséged nem az ős. A magzat,
Mária adja.

Annával együtt csak utódot kértél;
s teljesül benne ősi szent ígéret,
mert hamarosan menny a gyászos földre
általa jön le.

Ó teremtetlen Gyermekek égi Atyja,
áldott légy, s áldott e Szülőnek Sarja,
s szent öröm Lelke, velük együtt légy te
áldva örökre. Ámen.

Köszönöm a figyelmet!